

Goed voorbereid van Wwft naar AMLR

Voor RB-leden en kantoren die onder de Wwft als instelling kwalificeren is de Wwft inmiddels bekend terrein. Vanaf 10 juli 2027 verandert het juridische kader echter wezenlijk. Dan is Verordening (EU) 2024/1624, de *Anti-Money Laundering Regulation* (AMLR), rechtstreeks van toepassing. Veel verplichtingen blijven herkenbaar, maar worden concreter, uitgebreider en beter toetsbaar. Wees hierop voorbereid door het bestaande Wwft-proces tijdig langs de AMLR te leggen.

Drs. M. W. Plaum-van den Berg RA CFE
Margaret Plaum-van den Berg is specialist AML/CTF, fraude, compliance en risk bij Comrafi BV

De Wwft is voor een belangrijk deel gebaseerd op Europese richtlijnen die door lidstaten in hun nationale wetgeving zijn omgezet. Daardoor zijn verschillen ontstaan in de toepassing van anti-witwasregels, terwijl geldstromen, ondernemingsstructuren en eigendomsverhoudingen juist steeds vaker grensoverschrijdend zijn.

De AMLR harmoniseert een belangrijk deel van de AML/CFT-verplichtingen op Europees niveau en maakt deel uit van een breder Europees anti-witwaspakket, waartoe onder meer ook Richtlijn (EU) 2024/1640 (AMLD6) en Verordening (EU) 2024/1620 tot oprichting van de Europese anti-witwasautoriteit AMLA behoren. Nationale regelgeving blijft nodig voor onder meer toezicht, de Financial Intelligence Unit Nederland (hierna: FIU-Nederland) en registers.

AMLA werkt onderdelen van de AMLR nader uit in *Regulatory Technical Standards* (RTS), *Implementing Technical Standards* (ITS) en *Guidelines* (richtsnoeren). Voor het cliëntenonderzoek heeft AMLA op 30 september 2026 de finale ontwerp-RTS gepubliceerd. Deze moet nog door de Europese Commissie worden vastgesteld. Het is van belang de verdere vaststelling en uitwerking van deze instrumenten te blijven volgen. De materiële verplichtingen uit de AMLR zelf gelden vanaf 10 juli 2027.¹

Overgang naar AMLR

Vanaf 10 juli 2027 moeten nieuwe zakelijke relaties volgens het AMLR-kader worden beoordeeld en moeten beleid, procedures en controles daarop zijn ingericht. Voor bestaande cliënten voorziet de finale ontwerp-RTS voor cliëntenonderzoek (hierna: RTS-CDD) in een risico-gebaseerde overgang. Documenten, gegevens en informatie van en over bestaande cliënten moeten uiterlijk binnen de actualiseringstermijnen van art. 26, lid 2 AMLR aan de nieuwe eisen zijn aangepast. Dit betekent

dat dossiers van bestaande cliënten uiterlijk binnen één jaar voor hoog-risicocliënten en binnen vijf jaar voor overige cliënten moeten zijn aangepast.

Volgens de finale ontwerpregeling gaan deze termijnen voor bestaande zakelijke relaties die vóór de inwerking-treding van de gedelegeerde verordening zijn aangegaan, lopen vanaf de datum van die inwerkingtreding. De ontwerpregeling voorziet in inwerkingtreding twintig

Wat verandert er?

De belangrijkste verschillen voor RB-kantoren zitten in

- een verdergaande bedrijfsbrede risicobeoordeling (BWRA)
- concretere eisen aan het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie
- uitgebreidere en concretere gegevensvereisten voor cliënten, vertegenwoordigers en Ultimate Beneficial Owners (UBO's)
- een aangepaste UBO-grens van in beginsel 25% of meer
- nieuwe UBO-regels voor gelaagde structuren waarin eigendom en zeggenschap samenkomen
- een andere terugvalregeling als geen UBO kan worden vastgesteld
- een uitbreiding van de PEP-kring
- een verplichte structurele inbedding van gerichte financiële sancties (TFS; targeted financial sanctions) in het risicokader
- verdergaande eisen aan de navolgbaarheid van het cliëntenonderzoek (CDD; Client Due Diligence)
- een anders geformuleerde meldplicht, inclusief vastlegging van meldafwegingen die niet tot een FIU-melding leiden.

dagen na publicatie in het Publicatieblad en toepassing zes maanden daarna. De concrete kalenderdata staan daarom nog niet vast. Omdat de Europese Commissie de RTS nog moet vaststellen, doen RB-leden en kantoren die onder de Wwft als instelling kwalificeren (hierna RB-kantoren) er verstandig aan hun planning voor aanpassing van hun bestaande cliëntendossiers vóór implementatie aan de vastgestelde regeling te toetsen.

AMLR keten: BWRA als vertrekpunt

Een belangrijk vertrekpunt is de Business-Wide Risk Assessment (BWRA). Een bedrijfsbrede risicobeoordeling is op zichzelf niet nieuw, maar onder de AMLR wordt deze veel verder geharmoniseerd, inhoudelijk geconcretiseerd en vormt nadrukkelijker het vertrekpunt voor de rest van het AML/CFT-beleid. Art. 10 AMLR breidt de risicobeoordeling bovendien uit. Naast risico's op witwassen en terrorismefinanciering moeten ook de risico's op niet-uitvoering en ontduiking van gerichte financiële sancties (TFS - targeted financial sanctions) expliciet in de BWRA worden meegenomen.

De door AMLA in april 2026 geconsulteerde concept-richtsnoeren geven al een duidelijke indruk van de voor gestelde eisen aan de BWRA. Zij werken vier minimumvereisten uit:

- overzicht van de onderneming en haar activiteiten
- identificatie en beoordeling van inherente risico's
- beoordeling van de kwaliteit en werking van de beheersmaatregelen
- beoordeling van het restrisico.

Daarnaast concretiseren de concept-richtsnoeren de verantwoordelijkheid voor en governance rond de BWRA en stellen zij nadrukkelijker eisen aan de onderbouwing van de gemaakte risico-inschattingen.²

Voor RB-kantoren betekent dit dat de BWRA niet kan worden afgedaan als een korte algemene beschrijving

van algemene Wwft-risico's. De BWRA moet voldoende concreet en gedocumenteerd zijn om inzichtelijk te maken aan welke specifieke inherente risico's het kantoor is blootgesteld, hoe deze zijn beoordeeld, welke beheersmaatregelen daartegenover staan, in hoeverre die maatregelen effectief werken en welk restrisico resteert.

Het belangrijkste accentverschil met de huidige praktijk zit vervolgens in de eis dat de samenhang tussen de BWRA en de dagelijkse praktijk aantoonbaar moet zijn. De in de BWRA vastgestelde risico's moeten herkenbaar doorwerken in beleid, procedures, controles en de opleiding van medewerkers. Ook het individuele cliëntenonderzoek wordt expliciet aan de BWRA gekoppeld. Art. 20 AMLR vereist dat de omvang van de cliëntenonderzoeksmaatregelen wordt afgestemd op de risico's van de cliënt en de zakelijke relatie, waarbij rekening wordt gehouden met de BWRA. Uit het cliëntdossier moet navolgbaar blijken welke risico's voor de betreffende cliënt relevant zijn en waarom de gekozen omvang van het cliëntenonderzoek daarbij past.

En er is sprake van een wisselwerking: bevindingen uit cliëntdossiers kunnen aanleiding geven om de BWRA, procedures of opleiding aan te passen. De BWRA stuurt dus de praktijk, terwijl ervaringen uit die praktijk het bedrijfsbrede risicobeheer weer kunnen aanscherpen. De vernieuwing zit vooral in de verdere formalisering en aantoonbaarheid van deze samenhang.

Doel en beoogde aard explicieter begrijpen en onderbouwen

Het vaststellen van doel en beoogde aard van de zakelijke relatie bestaat al onder de Wwft (art. 3 lid 2 onder c Wwft). De AMLR formuleert dit nadrukkelijker: Art. 25 AMLR verlangt dat het kantoor zich ervan vergewist dat het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie of incidentele transactie begrijpt. Waar nodig moet daar-

voor aanvullende informatie worden verkregen over onder meer de economische reden voor de relatie, de verwachte omvang van de activiteiten en de herkomst en bestemming van middelen en de bedrijfsactiviteit of het beroep van de cliënt.

Cliëntgegevens en UBO: concreter en uitgebreider

De AMLR verlangt voor cliënten, vertegenwoordigers en UBO's meer en concreter voorgeschreven identificatiegegevens dan de Wwft. Voor de cliënt-natuurlijk persoon en vertegenwoordigers gaat het onder meer om alle voor- en achternamen, geboorteplaats en volledige geboortedatum, nationaliteit(en), waar toepasselijk het nationale identificatienummer, de gebruikelijke woonplaats en, indien beschikbaar, het fiscale identificatienummer. Ook voor UBO's wordt het gegevenspakket veel uitgebreider. Daarnaast moet inzichtelijk zijn waarom iemand als UBO kwalificeert, waaronder de aard en omvang van het uiteindelijk belang, de datum vanaf wanneer dat belang bestaat, en bij meerlagige structuren de relevante eigendoms- en zeggenschapsstructuur. Dit betekent voor RB-kantoren dat zij hun uitvragen, formuleren en softwarevelden hierop moeten aanpassen. Ook de regels voor het vaststellen van UBO's wijzigen: Onder het huidige Nederlandse kader geldt bij vennootschappen voor de eigendomsroute in beginsel *meer dan 25%*. Art. 52 AMLR hanteert *25% of meer*. Iemand die precies 25% houdt, kan onder de AMLR dus al op grond van eigendom als UBO kwalificeren. Bij vier natuurlijke

aandeelhouders met ieder 25% bereiken bijvoorbeeld alle vier de eigendomsdrempel.

Daarnaast bevat de AMLR concretere regels voor indirect eigendom en zeggenschap in meerlagige structuren. Bij uitsluitend indirect eigendom worden belangen binnen een keten vermenigvuldigd en belangen via verschillende ketens opgeteld. Deze rekenregel geldt echter niet zonder meer wanneer eigendom en zeggenschap op verschillende niveaus van dezelfde structuur samenkomen. Dan moet ook art. 54 AMLR worden toegepast. Dat kan tot een andere uitkomst leiden dan alleen percentages doorrekenen. Houdt natuurlijke persoon C bijvoorbeeld 25% van de aandelen in B en houdt B 51% van de aandelen en stemrechten in cliënt A, waarmee B zeggenschap over A uitoefent, dan bedraagt C's doorerekende indirecte eigendomsbelang in A slechts 12,75%. Toch kwalificeert C op grond van art. 54, onder b, AMLR als UBO van A, omdat C een kwalificerend eigendomsbelang heeft in B, dat A controleert

Ook verandert de terugvalregeling wanneer geen UBO kan worden vastgesteld. Onder de Wwft worden dan personen uit het hoger leidinggevend personeel als pseudo-UBO aangemerkt. Bij een bv of nv zijn dit in beginsel de statutaire bestuurders. De AMLR kiest een andere systematiek. Wanneer na uitputting van alle mogelijke identificatiemiddelen geen natuurlijke UBO kan worden geïdentificeerd, moet het kantoor vastleggen dat geen UBO is geïdentificeerd en alle natuurlijke personen die de positie van senior managing officials (SMO's) bekleden, identificeren en verifiëren. Daaron-

der vallen de uitvoerende leden van het bestuursorgaan en andere natuurlijke personen die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse leiding en daarover verantwoording afleggen aan het bestuursorgaan. Anders dan de huidige pseudo-UBO worden deze personen daarmee niet zelf als UBO aangemerkt.

Ten slotte krijgt ook de bestaande terugmeldplicht bij afwijkingen van het UBO-register in de AMLR een concrete termijn. Art. 24 AMLR bepaalt dat een discrepantie in beginsel zonder onnodige vertraging en uiterlijk binnen 14 kalenderdagen na constatering moet worden gemeld.

Voor bestaande dossiers moeten RB-kantoren dus beoordelen of de nieuwe 25%-grens en de regels voor indirect eigendom, zeggenschap en meerlagige structuren tot een andere UBO-uitkomst leiden. Daarnaast moet worden gecontroleerd of de vereiste UBO-gegevens compleet zijn en moet de huidige pseudo-UBO-systematiek worden vervangen door de SMO-terugvalregeling. Bestaande dossiers kunnen daardoor zowel een herbeoordeling als aanvulling vereisen.

PEP: let op de gewijzigde kring

De PEP-definitie wordt onder de AMLR op onderdelen uitgebreid. Zo worden ook hoofden van regionale en lokale autoriteiten, waaronder samenwerkingsverbanden van gemeenten en metropolitane regio's met ten minste 50.000 inwoners, aangemerkt als personen die een prominente publieke functie bekleden. Voor bepaalde zeer prominente functies wordt daarnaast de kring van familieleden uitgebreid: bij onder meer staats-hoofden, regeringsleiders en ministers vallen voortaan ook broers en zussen onder de PEP-familiekring. De afzonderlijke categorie van personen die bekendstaan als naaste geassocieerden blijft bestaan.

Voor RB-kantoren betekent dit dat de PEP-uitvraag en eventuele externe screeningsdienst vóór 10 juli 2027 op de gewijzigde definitie en functielijsten moeten worden aangepast.

TFS structureel onderdeel risicokader

Sanctieverplichtingen bestaan al, maar onder de AMLR krijgen de gerichte financiële sancties (TFS) expliciet een plaats binnen het risicobeheersingskader. Daarbij gaat het zowel om het risico op niet-uitvoering als op ontduiking of omzeiling van TFS.

RB-kantoren moeten deze risico's in hun BWRA identificeren en beoordelen en passende procedures en controles inrichten. TFS werkt bovendien door in het cliëntenonderzoek. Art. 20 AMLR verlangt onder meer controle of de cliënt en UBO aan gerichte financiële sancties zijn onderworpen en bevat aanvullende regels voor rechtspersonen die door gesanctioneerde personen worden gecontroleerd. Art. 26 verlangt dat deze controle gedurende de zakelijke relatie wordt herhaald met een frequentie die past bij de TFS-risicoblootstelling.

Voor RB-kantoren betekent dit concreet dat TFS niet als een losse sanctiecheck kan worden behandeld. Het kantoor moet kunnen laten zien welke TFS-risico's voor

de eigen praktijk relevant zijn en hoe onder meer screening, beoordeling van mogelijke sanctiematches (hierna: hitbeoordeling), signalen van mogelijke ontduiking en herscreening zijn ingericht.

Vastlegging: niet alleen uitkomst, maar ook de redenering

Een belangrijk praktisch verschil zit in de dossiervorming. Onder de AMLR moet niet alleen informatie worden verzameld en bewaard, maar ook navolgbaar worden vastgelegd hoe deze is beoordeeld. Art. 21, lid 3 AMLR vereist registratie van de verrichte cliëntenonderzoeksstappen, inclusief relevante beslissingen, ondersteunende documenten en onderbouwing. Voor RB-kantoren betekent dit dat niet alleen de uitkomst, maar ook relevante cliëntenonderzoeksbeslissingen en de onderbouwing daarvan navolgbaar in het dossier moeten worden vastgelegd.

Stel dat een cliënt-bv € 300.000 ontvangt als lening van een buitenlandse groepsmaatschappij. Een notitie als *'groepslening € 300.000 – akkoord'* maakt niet inzichtelijk wat is onderzocht. Een vastlegging als *'Leningsovereenkomst, financier en herkomst van de middelen beoordeeld; financier past binnen de bekende groepsstructuur en doel en omvang van de lening sluiten aan bij de bedrijfsactiviteiten; geen aanvullende risicofactoren vastgesteld'* maakt wel navolgbaar welke informatie is beoordeeld en waarom geen aanvullende cliëntenonderzoeksmaatregelen nodig werden geacht.

Meldplicht: van ongebruikelijke naar verdachte transacties én activiteiten

Onder de Wwft zijn RB-kantoren gewend ongebruikelijke transacties te melden aan de hand van objectieve en subjectieve indicatoren. Een transactie is daarbij wettelijk gedefinieerd als een handeling of samenstel van handelingen van of ten behoeve van een cliënt.

Het huidige transactiebegrip is daarmee al ruim.

Art. 69 AMLR formuleert de meldplicht anders. Er moet worden gemeld wanneer de meldingsplichtige entiteit weet, vermoedt of redelijke gronden heeft om te vermoeden dat geldmiddelen of activiteiten opbrengsten zijn van criminele activiteit of verband houden met terrorismefinanciering of criminele activiteit. Bij deze beoordeling noemt art. 69, lid 2 AMLR naast transacties uitdrukkelijk ook activiteiten van de cliënt.

Wat die zelfstandige vermelding van *activiteiten* precies toevoegt aan het huidige, al ruime Nederlandse transactiebegrip, is nog niet geheel duidelijk. Ook de verwijzing naar *criminal activity* roept vragen op. Die term sluit aan bij Richtlijn (EU) 2018/1673 en omvat in beginsel strafbare feiten waarop naar nationaal recht een maximale vrijheidsstraf van meer dan één jaar staat. Neem bijvoorbeeld een cliënt die tijdens een bedrijfsreceptie een mishandeling pleegt. Op mishandeling staat in Nederland

Wat kunnen RB-kantoren nu al doen?

RB-kantoren kunnen zich voorbereiden door hun bestaande Wwft-proces gericht langs de AMLR-eisen te leggen. Daarbij zijn vooral de volgende stappen relevant:

- **Actualiseer de BWRA** en neem daarin ook TFS-risico's op. Gebruik de geconsulteerde AMLA-richtsnoeren alvast als referentie.
- **Pas cliënt uitvragen, formuleren en softwarevelden aan** aan de uitgebreidere gegevensvereisten voor cliënten, vertegenwoordigers, UBO's, en waar van toepassing, SMO's.
- **Herzie de UBO-procedure** voor de 25%-grens, indirect eigendom, zeggenschap, meerlagige structuren, de nieuwe SMO-terugvalregeling en de 14-dagentermijn voor terugmeldingen.
- **Actualiseer PEP- en TFS-procedures** op basis van de gewijzigde PEP-kring en de eisen rond TFS-screening, hitbeoordeling, mogelijke ontduiking en herscreening.
- **Maak cliëntdossiers beter navolgbaar** door naast gegevens en bewijsstukken ook relevante beoordelingen, keuzes en conclusies vast te leggen.
- **Maak een risicogebaseerd plan voor bestaande dossiers** op basis van AMLA's finale ontwerp-CDD-RTS en art. 26 AMLR en toets de herstelplanning vóór implementatie aan de door de Europese Commissie vastgestelde tekst.
- **Herzie de meldprocedure en de vastlegging daarvan.** Houd rekening met art. 69 AMLR en leg ook meldafwegingen vast die uiteindelijk niet tot een FIU-melding leiden.
- **Pas opleiding en werkinstructies** aan op de voor het kantoor en de functie relevante AMLR-risico's en procedures.

maximaal drie jaar gevangenisstraf en deze gedraging valt daarmee onder de definitie van *criminal activity*. Niet duidelijk is echter of een RB-kantoor dat hiervan kennis krijgt, zo'n op zichzelf staande strafbare activiteit op grond van art. 69 moet melden. Onduidelijk is met name of *activities* die verband houden met *criminal activity* steeds binnen de AML/CFT-context moeten worden gelezen, of dat de bepaling ook ziet op andere strafbare activiteiten die een cliënt zelf pleegt of faciliteert. Een zeer ruime uitleg zou de FIU-meldplicht aanzienlijk verbreden.

Interessant is in dit verband het concept-ITS dat AMLA op 2 juli 2026 heeft gepubliceerd voor het geharmoniseerde meldformat. Daarin wordt zowel naar verdachte transacties als activiteiten verwezen. Bovendien bevat datapunt DP0017 'Possible Criminal offence type' de categorieën Money Laundering (ML: witwassen), Terrorist Financing (TF: terrorismefinanciering), Proliferation Financing (PF: proliferatiefinanciering) en Other. DP0018 vraagt, waar beschikbaar, naar het mogelijke onderliggende strafbare feit. Dit is een aanwijzing dat het meldformat ook ruimte biedt voor andere strafbare feiten, hoewel een technisch meldformat op zichzelf de juridische reikwijdte van art. 69 niet kan verruimen.³ Art. 69, lid 5 verplicht AMLA uiterlijk op 10 juli 2027 richtsnoeren uit te brengen over indicatoren van verdachte activiteiten en gedragingen. Voor RB-kantoren is vooral van belang dat de AMLR-meldplicht anders is opgebouwd dan de huidige Wwft-meldplicht en dat de precieze betekenis van 'activiteiten' nog nadere Europese uitwerking behoeft. Een herziene meldprocedure van een RB-kantoor zal vóór 10 juli 2027 nog aan die definitieve uitwerking moeten worden getoetst. Nieuw is bovendien dat ook een meldafweging die niet tot een FIU-melding leidt, moet worden vastgelegd. Art. 77 AMLR verplicht het kantoor een verslag te bewaren van de beoordeling op grond van art. 69, lid 2 AMLR met

daarin de meegewogen informatie en omstandigheden en de uitkomst van die beoordeling, ongeacht of uiteindelijk een melding bij de FIU wordt gedaan. Voor RB-kantoren betekent dit dat ook een beslissing om niet te melden navolgbaar in het dossier moet worden vastgelegd.

De bestaande Wwft-modellen en templates van het RB worden in aanloop naar 10 juli 2027 aangepast aan de AMLR, zodat RB-leden deze als praktisch hulpmiddel kunnen gebruiken. RB-kantoren die behoefte hebben aan verdere ondersteuning, wordt aangeraden een RB-training 'Wwft in kleine kantoren' te volgen. Hierin wordt ook uitgebreid aandacht besteed aan de overgang van de Wwft naar de AMLR. Actuele informatie en trainingsdata zijn te vinden via de website van het RB.⁴

Noten

- 1 AMLA, *Regulatory Instruments*, geraadpleegd 5-10-2026, https://www.amla.europa.eu/policy/regulatory-instruments_en AMLA, *Final Report - Draft Regulatory Technical Standards Under Article 28(1) of Regulation (EU) 2024/1624*, 30 september 2026, geraadpleegd 5-10-2026. Dit rapport bevat de finale ontwerp-CDD-RTS, die EC nog moet vaststellen.
- 2 AMLA, *Consultation Paper on draft Guidelines on Business-wide risk assessment under Article 10(4) of Regulation (EU) 2024/1624*, 16 april 2026, par. 4-5, 14-16 en 25-32 en §§ 2.3-2.6. https://www.amla.europa.eu/policy/public-consultations/consultation-draft-guidelines-business-wide-risk-assessment_en
- 3 AMLA, *Consultation on the draft ITS on the format for reporting suspicions and providing transaction records*, 2 juli 2026, Annexes bij de concept-ITS op grond van art. 69 lid 3 AMLR, DP0017 (*Possible Criminal offence type*) en DP0018 (*Possible predicate offence type*). https://www.amla.europa.eu/policy/public-consultations/consultation-draft-its-format-reporting-suspicions-and-providing-transaction-records_en.
- 4 Het RB-onderwijsaanbod is te vinden op <https://rb.nl/onderwijs> - en via de zoekfunctie.